

5 Чи правильні твердження?

- 1) Херсонес займав велику площу.
- 2) У всьому місті було просторо.
- 3) Мешканці Херсонеса були багаті.
- 4) У кожного херсоніта було багато вина і риби.

правда неправда

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

6 Доповніть речення.

- 1) Жити в цьому городі його мешканцям було .....
- 2) Тільки в північній частині города, що виходила до моря, жити було .....
- 3) Город Херсонес вважався міцною .....
- 4) Вода текла кам'яними .....

7 Робота у парах. Уявіть, що ви режисер і хочете створити фільм про давній Херсонес. Вам потрібні різні речі для облаштування знімального майданчика. Складіть список речей і порадьтеся зі своїм асистентом.

8 Один зі студентів — мер, давнього Херсонеса. Усі інші студенти — жителі. Зараз відбуваються збори. Жителі розказують про свої проблеми. Мер відповідає на запитання.

Канів

Основні дані

- Регіон:**
Черкаська область
- Засноване:**
1078 рік
- Населення:**
26 000 осіб
- Площа:**
17,42 км²
- Поштові індекси:**
19000-19009
- Телефонний код:**
+380-4736
- День міста:**
третя неділя вересня
- Пам'ятки у списку ЮНЕСКО:**
Шевченківський національний заповідник «Тарасова гора»

Загальна характеристика

«Мекка» на дніпровських схилах

Словник

- домовина** – труна
- запасти в серце** – глибоко вразити когось, надовго лишаючись у пам'яті
- знайти вічний спочинок** – бути похованим
- комплекс сходження** – сходи, які ведуть на гору, та стели, які знаходяться обабіч сходів
- меморіал** – архітектурна, скульптурна споруда у пам'ять про когось
- офорт** – зображення, виконане на металі
- провести в останню путь** – поховати когось
- світлиця** – головна кімната в будинку
- стела** – кам'яний стовп чи плита з надписом або рельєфним зображенням
- Мекка** – місто в Саудівській Аравії, центр світового паломництва мусульман

Дотекстові вправи

114

- 1 **Чи були ви в Каневі? Чи знаєте ви, в якій частині України він знаходиться?**
- 2 **Прочитайте назву тексту, подивіться на фото і скажіть, про що, на вашу думку, текст.**
- 3 **Які ви знаєте паломницькі центри? Яка мета паломництва? Чи брали ви коли-небудь участь у паломницьких турах?**

Текст

«Мекка» на дніпровських схилах

1 Майже в самому центрі України над Дніпром є недоторканий острівець унікальної та неповторної природи – Чернеча гора. У XVI столітті Чернеча гора стала своєюрідною козацькою святиною. Тут був козацький монастир, в якому доживали свій вік козаки, поранені в боях за рідну землю. Від ченців, які заселили це місце, і походить назва гори – Чернеча. Біля підніжжя гори розташоване місто Канів.

Чернечу гору ще називають Тарасовою. Саме тут знайшов свій вічний спочинок найбільший геній українського народу – Тарас Шевченко. Ще задовго до смерті він написав «Заповіт», де описав бажане місце свого поховання: «Як умру, то поховайте мене на могилі, серед степу широкого, на Вкраїні милій, щоб лани широкополі, і Дніпро, і кручі було видно, було чути, як реве ревучий». Канівські схили справді відповідають тим описам.

20 травня 1861 року труну з прахом Шевченка було доставлено з Петербурга до Канева, де вона протягом двох днів знаходилася у місцевому Успенському соборі, після чого за Шевченком відслужили панахиду і перепоховали на Чернечій горі.

Провести в останню путь поета зібралися сотні людей. Селяни кілька днів насипали велику могилу і впорядковували її. Влітку 1884 року за народні кошти на Тарасовій горі було збудовано перший народний

музей Шевченка – «Тарасову світлицю», впорядковано могилу і встановлено монументальний чавунний хрест. 1925 року з метою охорони меморіалу Тараса Шевченка було створено «Шевченківський національний заповідник». Сучасного вигляду Шевченківський меморіал набув влітку 1939 року зі встановленням величного бронзового пам'ятника і спорудженням літературно-меморіального музею. Ансамбль заповідника доповнив гранітний комплекс сходження і відтворена 1991 року «Тарасова світлиця».

Музейна колекція «Шевченківського заповідника» нараховує понад 20 тисяч унікальних пам'яток, окрасою яких є меморіальні речі та офорти Тараса Шевченка, рідкісні видання його творів, високохудожні твори українських та зарубіжних митців, шедеври народної художньої творчості, цінні архівні документи, фото- і кіноматеріали, аудіо- та відеозаписи знаменитих бандуристів і кобзарів. При заповіднику діє наукова бібліотека.

Тарасова гора сьогодні є культурно-історичною пам'яткою не тільки українського, а й світового значення. Її ще називають «українською Меккою». Здійснити паломництво до Тарасової могили є обов'язком кожного українця. Щорічно Канів відвідує понад 100 тисяч туристів із різних куточків України і світу.

115

Післятекстові вправи

4 Дайте відповіді на запитання.

- 1) Звідки взялася назва Чернеча гора?
- 2) Яка інша назва Чернечої гори?
- 3) У якому творі Шевченко описав місце, де він хоче бути похованим?
- 4) Хто першим впорядковував могили Шевченка?
- 5) З яких пам'яток складається Шевченківський заповідник?
- 6) Чому Тарасову гору ще називають «українською Меккою»?

5 Поставте слова в дужках ( ) у правильній формі.

острівцець (природа)	місце (поховання)	відвідати (Україна)	із (сім'я)
бачитися з (рідні)	над (Дніпро)	у (Кирилівка)	під час (подорож)
через (2 рік)	до (могила)	з (куточок)	знайомство із (Канів)
			до (село)

6 Із поданих слів утворіть речення.

- 1) святиня, XVI століття, Чернеча гора, у, стала, козацька
- 2) Тарасова гора, Мекка, українська, ще, називати
- 3) паломництво, українець, здійснити, обов'язок, Тарасова могила, є, кожен
- 4) відвідувати, 100 тисяч, туристи, Канів, щорічно

7 Поєднайте означення у таблиці зі словами:

РІШЕННЯ	СТАВЛЕННЯ	ЗДОРОВ'Я
слабке	безжалісне	кволе
погане	жорстоке	міцне
		сталеве
		відчайдушне
		особливе
		неочікуване
		надірване
		нікчемне

8 Робота у парах. Уявіть, що ваш друг збирається поїхати в Україну і питає у вас поради, які місця варто відвідати. Переконайте його поїхати в Канівський заповідник.

9 Як ви вважаєте, чому ми можемо назвати Канівський заповідник пам'яткою не тільки всеукраїнського, а й світового значення?

Словник

Артанія – державне утворення у VIII – IX століттях у східних слов'ян на території сучасної України
Середнє Подніпр'я – територія по обидва береги Дніпра неподалік середини його течії

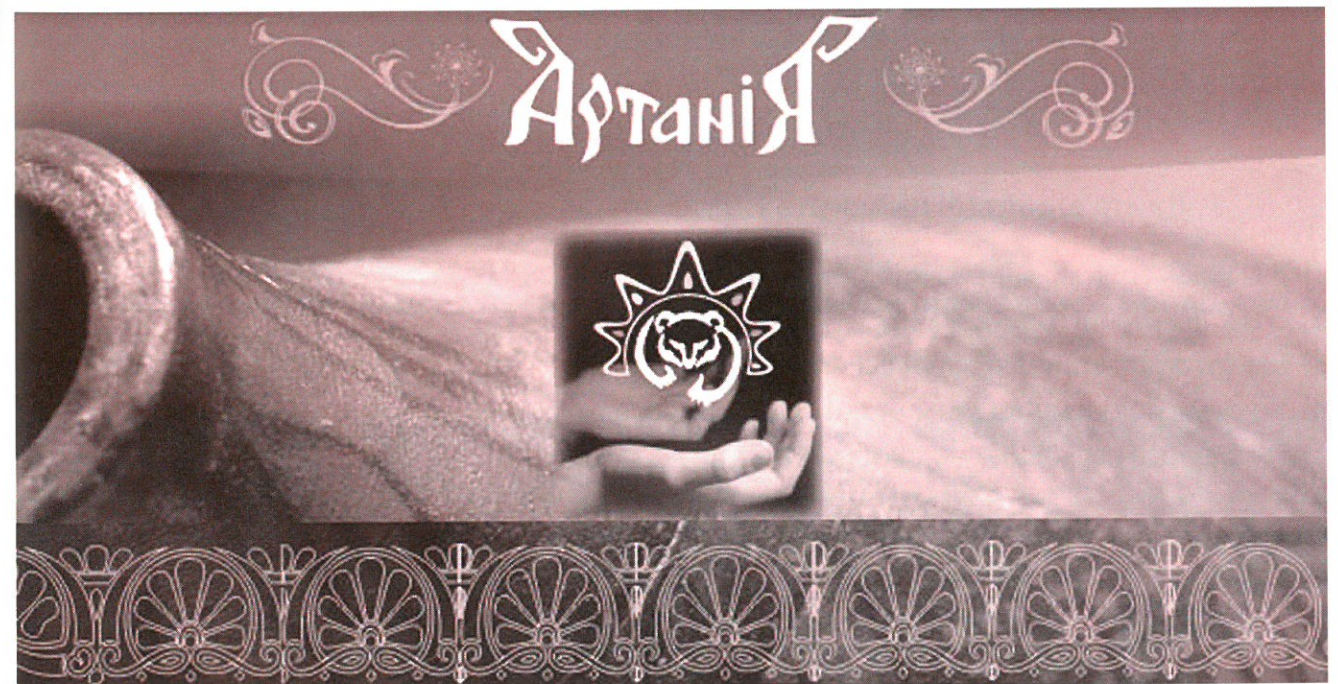
Легенда

Загадкова Артанія

Дотекстові вправи

- 1 Прочитайте заголовок. Про що, судячи із заголовка, на вашу думку, текст?
- 2 Якби ви мали змогу мандрувати в часі, в який період і в яку країну ви б перенеслися? Чому?
- 3 Напишіть коротку характеристику трьох відомих вам народів за характерними для них рисами.

Зразок: українці вважають себе гостинними, щирими, співучими, працьовитими...

Текст

1 Є в арабських та перських середньовічних книжках спогади про таємничу країну Артанію. Арабський географ та мандрівник Ібн-Хаукаль говорить, що нікому ще не вдалося там побувати.

За переказами мусульманських купців та мандрівників, в Артанії, серед Великої води, є острів, вкритий лісами і болотами, довжиною «три дні дороги на конях», що відповідає теперішнім 130-140 км. Столицею Артанії було місто Арта.

Люди Артанії були величними, сильними, красивими, світловолосими, щедрими і гостинними. Свого житла ніколи не замикали.

118 15 Подорожній завжди міг увійти в дім, навіть якщо не було господаря, напиться води, з'їсти шматочок хліба, переночувати, відпочити. Для артанців найбільшим покаранням був сором. Клятва завжди починалась: «Хай мені буде соромно, якщо ...». Головним божеством у цій країні був корінь білої лілії (латаття). Вони називали його «одолінь-трава».

Артанія була дуже багатою країною. Вона

торгувала із грецькими містами, а також з арабським світом. Історики твердять, що артанці мали свою писемність, але жодна пам'ятка артанської писемності не збереглася. Від славної Артанії нам залишились лише перекази, народні легенди, літописи іноземних мандрівників.

30 Багато років науковці займалися пошуками Артанії. Український дослідник Олександр Знайко встановив, що Артанія знаходилася в Середньому Подніпров'ї. Містом Арта арабські і перські купці називали давньоруське місто Родень, яке знаходилося на сучасних Канівських схилах.

Таємничий острів знайшли випадково льотчики, які обробляли навколишні поля. Виявляється, що земля між містами Каневом, Смілою і Чигирином набагато вища від земель, що знаходились навкруги. Пасмо Канівських гір, яке простягається між цими містами, колись і було тим таємничим островом, який омивали води Дніпра.

45 Канівські гори ще досі зберігають спогад про артанців, як і скарби, які вони залишили.

Загадкова Артанія

Післятекстові вправи

4 Дайте відповіді на запитання.

- 1) З яких джерел ми знаємо про таємничу країну Артанію?
- 2) Чи були артанці гостинними?
- 3) Що було для артанців найбільшим покаранням?
- 4) Чому ми не маємо жодної артанської писемної пам'ятки?
- 5) Чи вдалося науковцям встановити місцезнаходження Артанії?

5 Знайдіть зайве слово.

географ
науковець
слідчий
дослідник

стрункий
красивий
світловолосий
щедрий

біла лілія
троянда
латаття
одолінь-трава

Дніпро
Канів
Сміла
Чигирин

6 Вставте у речення пропущені слова з таблички.

замикати замкнути починатися початися зберегти зберігати

- 1) Артанці ніколи не _____ дверей.
- 2) Подорожній зайшов і _____ за собою двері.
- 3) Клятва завжди _____ словами: «Хай мені буде соромно».
- 4) Вчора церемонія складання клятви _____ рівно о сьомій.
- 5) Канівські гори досі _____ спогад про артанців.
- 6) Якщо не буде проведено ґрунтовних досліджень, Канівські гори _____ свої таємниці наступним поколінням.

7 Переробіть речення, змінивши значення так, щоб не було заперечення.

Зразок: Біля Канева немає гір. — Біля Канева є гори.

- 1) Ібн-Хаукаль говорить, що нікому ще не вдалося там побувати.
- 2) Свого житла артанці ніколи не замикали.
- 3) Подорожній завжди міг увійти в дім, навіть якщо не було господаря.
- 4) Жодна пам'ятка артанської писемності не збереглася.

8 Уявіть, що ви відвідали Артанію. Напишіть щоденник із власної подорожі.

9 Робота у групах. Як ви вважаєте, чи варто вірити легендам? Чого більше у легендах: правди чи вигадки?

10 Підшукайте схожі легенди про загублені цивілізації і порівняйте їх із легендою про Артанію.

Постать

Геній.
Провідник.
Пророк

Словник

інтелектуал – людина, яка займається розумовою та духовною діяльністю
лoже – місце для снання
лукавити – приховувати правду
ледáщо – ледар, лінивий
мужик – селянин
нема́ зерна́ неправди – немає й маленької неправди; тут зерно означає щось маленького розміру
окриля́ (окриляє) – надає крила
провідник – той, хто вказує дорогу
проро́к – провісник майбутнього

Дотекстові вправи

1 Що ви знаєте про Тараса Шевченка? Прочитайте коротку біографічну довідку і встановіть, ким була ця людина.

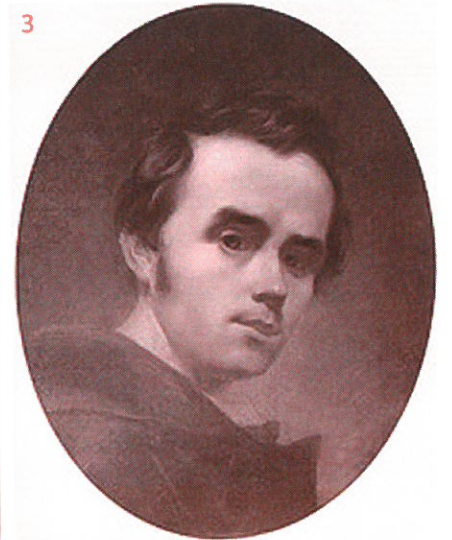
Тарас Шевченко (1814 – 1861)

Видатний український письменник та художник.
Народився в селі Моринці на Київщині у кріпацькій родині. Закінчив Петербурзьку академію мистецтв. 10 років провів на засланні.
Поховано Тараса Шевченка спочатку на Смоленському кладовищі в Петербурзі, а через 2 місяці, згідно з заповітом, його останки перевезено в Україну і поховано на Чернечій горі біля Канева.
Літературна спадщина Шевченка вважається основою української літератури й сучасної української мови.

2

Огляньте автопортрети Тараса Шевченка. Опишіть один із них та порівняйте з іншими.

4

3

Як ви вважаєте, яку людину можна назвати генієм, яку провідником, а яку пророком? Впишіть у кожен колонку декілька постатей, які підходять під ці поняття.

геній	провідник	пророк

Текст

1 Вже будучи на смертному ложі, батько прорік йому: «Синові Тарасові з мого хазяйства нічого не треба, бо він не буде звичайною людиною: з нього вийде або велика людина, або велике ледащо. Для нього моя спадщина або нічого не буде варта, або нічим йому не допоможе».

Батькові слова виявилися пророчими. Тарас Шевченко став не просто великою людиною, а генієм, провідником і пророком власного народу.

Пізніше інший великий український інтелектуал Іван Франко скаже про Шевченка: «Він був сином мужика — і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком — і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком — і вказав нові світи й вільні шляхи професорам і книжним ученим».

122 Сам Шевченко, звертаючись до власної долі, так підвів підсумок свого життя: «Ми не лукавили з тобою, ми просто йшли; у нас нема зерна неправди за собою».

Оцінили геній Шевченка і його нащадки.

«Він був поетом волі в час неволі, поетом доброти в засиллі зла. Була у нього

Геній. Провідник. Пророк

надзвичайна доля, та доля Україною була», — ці слова належать Дмитрові Павличку, видатному українському поетові.

30 «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття, і голос твій нам душі окриля. Встає в новій красі, забувши лихоліття, твоя, Тарасе, звільнена земля!», — так висловився про Шевченка інший видатний український поет Василь Симоненко.

35 Шевченка шанобливо називаємо Кобзарем, тому що так називалася збірка його поезій. Це ім'я свідчить про зв'язок поета з народом, адже кобзарі — це народні співці, які не раз з'являлися на сторінках Шевченкових творів.

40 За своє життя Тарас Шевченко написав 220 поезій, з яких 20 поем, 20 повістей, 3 драми, щоденник та кілька автобіографій. Мистецька спадщина Шевченка-художника — це 210 акварелей, понад 100 портретів, 43 автопортрети, 27 офортів, понад 230 олівцевих рисунків ландшафтів України, а також ескізи, етюди, начерки на 360 сторінках рукописів та альбомів. Твори Шевченка 50 перекладені приблизно 100 мовами світу.

Післятекстові вправи

4 Дайте відповіді на запитання.

- 1) Що заповів поетові батько?
- 2) Чи сповнились батькові слова?
- 3) Чи оцінили геній Шевченка нащадки?
- 4) Як назвав Тараса Шевченка Іван Франко?
- 5) Чому Шевченка називаємо Кобзарем?

5 виправте неправильні форми слів.

- 1) Він був поетам волі в час неволі, поетом доброти в засиллю зла. Була у нього надзвичайній долі, та доля Україною була.
- 2) Синові Тарасові з мого хазяйству нічого не треба, бо він не буде звичайним людиною: з нього вийде або велика людини, або великі ледащо.
- 3) Ми чуємо тобі, Кобзарю, крізь століття, і голос твій нами душі окриля. Встає новій красі, забувши лихоліттям, твоя, Тарасе, звільнена земле!
- 4) Він був синами мужика — і став володарям у царстві духа. Він був кріпаком — і став велетнею у царстві людської культури. Він був самоуком — і вказав нових світів й вільні шляхи професорам і книжним ученим.

6 До поданих слів підберіть ті, які схожі за значенням.

ложе	ледащо	неправда	мужик	лукавити

брехня	кривити душею	ледар	ледачий	лежак	лежебока
лицемірити	ліжко	лінивець	обман	постіль	простолюдин
	селянин	тапчан	фальшувати	хлоп	

7 Яке з цих тверджень є правдиве, а яке — ні? виправте неправдиві твердження.

- 1) Перед смертю батько заповів Тарасові все своє майно.
- 2) Іван Франко назвав Шевченка «володарем у царстві духа».
- 3) Шевченко стверджував, що він «не лукавив з долею».
- 4) Дмитро Павличко назвав Шевченка «поетом волі в час неволі».
- 5) Шевченка шанобливо називаємо Кобзарем, тому що його так називали в дитинстві.
- 6) Тарас Шевченко залишив багату літературну і мистецьку спадщину.
- 7) Твори Шевченка на інші мови досі не перекладали.

8

Яким повинен бути символ нації? У списку вказані люди, яких можна вважати символами своїх країн. Чи погоджуєтеся ви з цим? Хто з сучасників міг би скласти конкуренцію цим людям?

- США – Джордж Вашингтон
- Велика Британія – Вільям Шекспір
- Франція – Жанна д'Арк
- Німеччина – Йоганн Вольфганг Гьоте
- Росія – Петро I
- Польща – Адам Міцкевич
- Бразилія – Пеле
- Україна – Тарас Шевченко

9

Напишіть невеликий твір про людину, яка є для вас взірцем. Поділіться своїми думками з колегами.

124

10

Дискусія у групах. Як ви думаєте, в чому секрет успішності людини? Що важливіше при її становленні: вроджений геній чи невтомна праця?

Подія

Україна вшановує Шевченка

Словник

перепоховання – повторне поховання на іншому місці
поминальна служба – церковна відправа за померлим;
панахида

Дотекстові вправи

1

Розгляньте фотографії. Як ви думаєте, з якою метою зібралися всі ці люди?

125

2

Чи брали ви участь в урочистих заходах, маніфестаціях, мітингах? Який настрій зазвичай супроводжує подібні заходи?

3

Вам доручили організувати захід, присвячений вшануванню відомої людини. Запропонуйте власний план його проведення.

.....

.....

.....

.....

.....

Текст

Україна вшановує Шевченка

1 Якими б різними українці не були, постать Тараса Шевченка є важливою для кожного. Його цитують політики з абсолютно різних політичних партій, слова з його поезій звучать під музику різних стилів, Шевченко навіть став героєм для деяких субкультур.

Щороку 22 травня, в день перепоховання поета, на Чернечій горі відбуваються заходи, присвячені вшануванню пам'яті Кобзаря. Поминальна служба за поетом відбувається у древньому Успенському соборі, в якому у травні 1861 року стояла домовина з тілом Шевченка. Юрби людей приходять, щоб в цей день віддати шану Кобзареві. Після служби процесія вирушає у піший похід на Чернечу гору. Завершуються урочистості покладанням квітів на могилу українського генія. Вшанувати пам'ять видатного українського діяча приїжджають 20 обласні керівники та урядовці, найвище

керівництво держави, творчі колективи, громадські діячі та жителі області. В цей день біля Шевченкової могили лунають пафосні промови, підводять підсумки конкурсів, присвячених цій події, відбувається нагородження творчої молоді.

Окрім офіційних заходів, присвячених вшануванню Шевченка, існують і менш офіційні, альтернативні заходи, організовані переважно молоддю. Одним із таких є «Шевченко-Фест» – фестиваль-конкурс молодіжного бачення творчості Тараса Шевченка. 2002 року започатковано мотофестиваль «Тарасова гора». У програму фестивалю входять відвідини Чернечої гори, концерт і мотопробіг організованою колоною до Черкас.

В який спосіб ми б не шанували Шевченка, головне, щоб ми пам'ятали про його заповіт: «І мене в сім'ї великій, в сім'ї вольній, новій, не забудьте пом'янути незлим тихим словом».

Післятекстові вправи

4 Дайте відповіді на запитання.

- 1) Яке значення для кожного українця має постать Шевченка?
- 2) Що збирає людей найрізноманітніших професій, станів, уподобань на Чернечій горі 22 травня?
- 3) Чим закінчуються офіційні урочистості?
- 4) Чи вшанування Кобзаря обмежується лише офіційними заходами?
- 5) Що заповідав поет своїм нащадкам?

5 Складіть план до тексту. Перекажіть текст, користуючись цим планом.

6 Вставте в речення слово, яке найбільше підходить за контекстом.

- 1) Юрби людей приходили, щоб (надати, подати, віддати, задати) шану Шевченкові.
- 2) Багато людей зголосилося (надати, подати, віддати, задати) допомогу.
- 3) Команда сьогодні активно розпочала гру і одразу (надати, подати, віддати, задати) темп.
- 4) Він зупинився, щоб (надати, подати, віддати, задати) милостиню.

7 Встановіть відповідності між назвами та їхніми поясненнями. З'єднавши, складіть із ними речення.

1) Тарас Шевченко	a) давній храм
2) Чернеча гора	b) важлива постать
3) Канів	c) місце спочинку
4) Успенський собор	d) місто над Дніпром

8 Як ви розумієте рядки: «І мене в сім'ї великій, в сім'ї вольній, новій, не забудьте пом'янути незлим тихим словом»?

9 Робота у групах. Чи потрібні, на вашу думку, альтернативні, неофіційні заходи вшанування Шевченка? Обґрунтуйте свою думку. Запропонуйте свою версію вшанування пам'яті Шевченка.

10 Робота у парах. Уявіть себе учасником святкових заходів на Чернечій горі. Напишіть короткого листа про ваші враження своєму другові. Обговоріть ваші листи.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Художній текст

«І досі сниться: під горою...»

Словник

внуча – внук або внучка
одпочивати – (поетичне слово) відпочивати
прийма (приймає) – бере

Дотекстові вправи

1 Як ви ставитеся до поезії? Висловіть свою думку, чому люди пишуть поезію.

2 Які ви знаєте назви родинних стосунків?

3 Згрупуйте назви родичів відповідно до родинного зв'язку.

1) дідусь, бабуся	a) внук, внука
2) батько (тато), мати (мама)	b) племінник (небіж), племінниця (небога)
3) тесть, теща /свекор, свекруха	c) братова, шурина (швагер)
4) чоловік, дружина	d) син, дочка
5) дядько, тітка	e) зять, невістка

«І досі сниться: під горою...»

І досі сниться: під горою,
Між вербами та над водою,
Біленька хаточка. Сидить
Неначе й досі сивий дід
Коло хатиночки і бавить
Хорошее та кучеряве
Своє маленькеє внуча.
І досі сниться: вийшла з хати
Веселая, сміючись, мати,
Цілує діда і дитя,
Аж тричі весело цілує,

Прийма на руки, і годує,
І спать несе. А дід сидить,
І усміхається, і стиха
Промовить нишком: «Де ж те лихо?
Печалі тії, вороги?»
І нищечком старий читає,
Перехрестившись, Отче наш.
Крізь верби сонечко сіяє
І тихо гасне. День погас,
І все почило. Сивий в хату
Й собі пішов одпочивати.

Післятекстові вправи

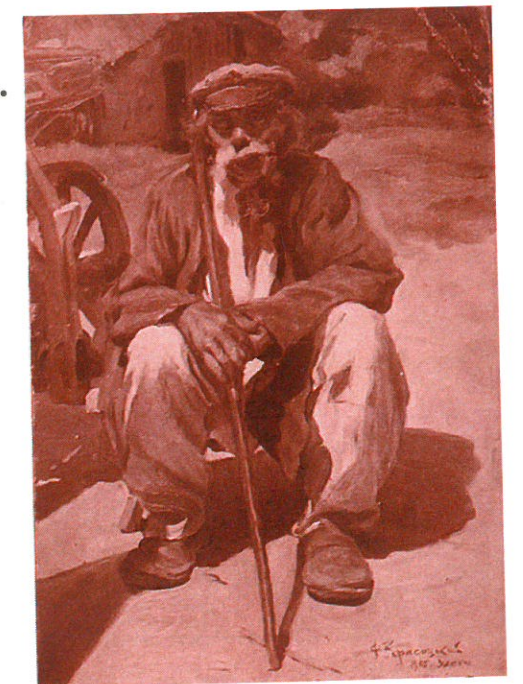
4 Дайте відповіді на запитання.

- 1) Що наснилося ліричному героєві?
- 2) Які персонажі з'являються в цій поезії?
- 3) Як зображена в поезії мати?
- 4) Що зробив дідусь перед тим, як піти до хати?
- 5) З якою метою до хати пішов дідусь?

5 Розташуйте у правильному порядку послідовність подій, про які йдеться у вірші.

- читає нищечком Отче наш
- приймає на руки дитя
- вийшла мати
- цілує діда і дитя
- сонечко сідає
- несе спати
- дід говорить: «Де ж те лихо?»
- сниться сон
- пішов і собі одпочивати
- сидить дід коло хатиночки

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

6 Утворить зменшено-пестливі форми від слів:

руки мати дід внука їсти

Зразок: хата – хатка, хатинка, хатиночка...

7 Вставте у словосполучення пропущені прийменники: з, крізь, коло, над, під, між, на.

хаточка ... горою хаточка ... вербами
хаточка ... водою вийшла ... хати сидить ... хатиночки
прийма ... руки сіяє ... верби

8 Тарас Шевченко не дав назви цій поезії. Запропонуйте власний варіант назви.

130

9 Складіть розгорнутий діалог на тему «Моя родина», використовуючи інформацію про зовнішній вигляд, характер, рід занять, захоплення та ін.

10 Напишіть невеликий спогад із власного дитинства.

Чернівці

Основні дані

- Засноване:** 1408 рік
- Магдебурзьке право:** 1488 рік
- Населення:** 256 000 осіб
- Площа:** 152,75 км²
- Поштові індекси:** 58000-58033
- Телефонний код:** +380-372(2)
- День міста:** перші вихідні жовтня

Пам'ятка у списку ЮНЕСКО:
Резиденція буковинських митрополитів (зараз — Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича)